

„Podpisani občinski zastop vljudno prosi, naj se ta v postavi 2. maja 1883 utemeljena prošnja visokemu ces. kr. deželnemu šolskemu svetu s priporočbo predložiti blagovoli.

Zastop občine N.... dne.... 1883.

Podpis vseh za vlogo glasovalih odbornikov.

Dokazi, da kmetski stan propada.

(Glej št. 6.)

II. Sedanjemu državnemu zboru poteče kmalu 6letna doba. Ni mogel završiti, kar je pričel, namreč da kmetskemu stanu vrne staro konservativno podlago in odpravi sedanjo liberalno, ki nam ga žuga uničiti. Predlogi zastran tega so od ministerstva deloma uže sestavljeni, n. pr. gledé na „kmetske domove“. Osobito pa je nabranega veliko gradiva in podatkov, katori dokazujejo nujno potrebo kmetskemu stanu pomagati. Izmej teh dokazov je eden objavljen v 6. št. letošnjega „Slov. Gospodarja“. Danes sledi drugi.

Tablica II.

Dolgovi na kmetskih posestvih.

Leta	a Novih dolgov naredili: gld.	b Starih dolgov plačali in zbrisali: gld.	c Upniki pri eksekutiv. prodajah so zgubili: gld.	d Konečna pomnožitev dolgov: gld.
1872	154.867.425	117.174.515	4.478.004	37.692.910
1873	200.153.006	121.825.725	5.203.593	78.327.251
1874	213.943.198	129.331.614	4.679.753	84.311.284
1875	206.687.855	135.856.596	6.342.551	70.831.259
1876	193.406.741	122.808.203	7.779.302	70.598.538
1877	177.585.215	146.276.146	11.699.998	31.309.069
1878	172.400.406	141.525.876	20.366.173	30.874.530
1879	169.882.533	138.716.281	17.624.517	31.166.242
1880	185.118.238	154.526.456	24.892.114	30.591.782
1881	173.651.399	150.894.605	16.660.947	22.756.794
Vkup	1.847.396.016	1.358.936.057	119.726.952	488.459.959
Povpr.	184.739.601	135.893.606	11.972.695	48.845.996

Tablica II. kaže, kako so kmetski ljudje od leta do leta dolgov naredili več, kakor poplačali. Kajti skozi 10 let so vsako leto poprek novega dolga si naložili 184 milijonov, a starega poplačali samo 135 milijonov. Toda mej poplačanimi so tudi vračunjeni tisti denarji, katere so upniki intabulirani morali izgubiti, ker se je pri eksekutivnih prodajah premalo penez dobilo, da bi se pokrili vsi dolgovi. No, in te izgube, ti zbrisani kapitali so res velikanski. Pod črko c je videti, da so v 10 letih znašale izgube 119 milijonov. Torej so intabulirani upniki povprek vsako leto izgubili blizu 12 milijonov goldinarjev.

Pod črko d vidimo, kako so dolgovi na kmetskih posestvih dokipeli do strahovite svote: 488 milijonov, torej se pomnožili vsako leto povprek za 48 milijonov. S pomnoženimi dolgovi pa so tudi naraščale svote potrebne za obresti ali činže. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

B. Gruške poljanke.

Drevesa sō trpežna, ki na polji v globokoprstni zemlji in nekoliko zmernem podnebji prospevajo in katerih sad je večidel za gospodarstvene porabe pa tudi za na mizo sposoben. Večidel so drevesa krepke rasti in daljše trpežnosti.

1. Gruška muškalka. (Deutsche Muskatellerbirne.) Sad je debel, prisekan, zelen pozneje žolt z maslovitim prijetnim mesom. Je izvrstna gospodarstvena pa tudi namizna gruška, ki se mora pa pozno v jeseni potrgati, če se hoče, da ima dober okus in da svojo pravo dobroto popolnoma doseže. Drevo hitro raste, doseže uzorno velikost in na vrtu in na polji dobro rodi.

2. Gruška Sarazenka. (Sarazinbirne.) Je srednje debela okroglasta gruška, ki prav za prav še le spomladi dozori in se v hladnih sadnih shraniščih skozi celo zimo dobro obdrži. Je izvrsten namizni sad. Gruške se smejo še le pozno jeseni trgati. Močno drevo raste v podobi piramidni hitro in je zelo rodovitno.

3. Gruška sivka. (Graubirne.) Sad je sivo, rujavorudeč, srednje debel, top, sladek in nježnega mesa, dozoreva konec septembra in se do oktobra in novembra drži. Izvrstni sad je za sušenje, kuhanje in tudi za surovo uživanje. Drevo raste zdravo in čvrsto, rado rodi in prospeva na prostem polji. Razširjen je ob reki Nekarji na Nemškem in ob Gorki cesti. Pa tudi po naših krajih je najti.

4. Gruška kozarka. (Geishirtlebirne.) Namizna gruška prve vrste. Sad je srednje debelosti, rudečerjav, zori od avgusta do sept. jedva teden dni trpi in ga gre toraj brž povžiti. Drevo je nemška narodna sorta, ki se po Bavarskem in okoli Stutgarda in drugod pogosto nahaja, kjer ta sad visoko čislajo. Drevo je srednje visokosti in obilno obroja.

5. Gruška bela jesenska maslenka. (Weisse Herbstbutterbirne.) Ima okoli 50 nemških, francoskih, angleških imen. Sad je jajasto okrogel, precaj debel, bledežolt, kakor limona, včasih zarudel, maslenega, kaj sladkega okusa. Zori meseca oktobra in se drži do konec tega meseca. Je žlahtni namizni sad prve vrste. Drevo ne vzrašča preveč veliko, dobiva piramidalno krono in se posebno prilega za sočivne in sadne vrte. Tudi na polji prospeva, pa le